

تشخیص بیماری

پزشک ممکن است برای شناسایی این بیماری از آزمایش خون، اسکن تیروئید و سونوگرافی استفاده نماید.

برای اسکن تیروئید، ماده ید رادیواکتیو در رگ بیمار تزریق می‌شود. سپس یک دوربین مخصوص نقاطی از تیروئید که ید رادیواکتیو را جذب نموده است، شناسایی می‌کند که این نقاط محل‌های مشکل‌دار تیروئید هستند.

درمان:

این بیماری به محض تشخیص، باید تحت درمان قرار گیرد. معمولاً از ید رادیواکتیو، داروهای ضد تیروئید و در برخی موارد از روش‌های جراحی برای برداشتن بخشی از غده، استفاده می‌شود.

دارودرمانی:

❖ داروی متی مازول و PTU (پروپیل تیو یوراسیل):
دقت کنید دارو را سر ساعت معینی مصرف کنید. دارو را بعد از وعده غذایی میل کنید تا تحریکات گوارشی ایجاد نکند. قرص را در پوشش اصلی خود نگه دارید. بدون دستور پزشک دارو را کم، زیاد یا قطع نکنید. در صورتیکه علائمی مثل ورم یا اضافه وزن، عدم تحمل سرما یا افسردگی پیدا کردید (علائم کم کاری تیروئید)، حتماً با پزشک خود

❖ التهاب تیروئید
❖ بعضی داروها مانند آمیودارون حاوی مقدار زیادی ید هستند که تیروئید جهت تولید هورمون از آن استفاده می‌کند. مصرف این داروها در بعضی از افراد، با ایجاد پر کاری تیروئید همراه است.

علائم پر کاری تیروئید

- ❖ خستگی و بی حوصلگی
- ❖ تحریک پذیری شدید و تنش‌های عصبی
- ❖ افزایش اشتها
- ❖ افزایش فشار خون
- ❖ کاهش وزن: مبتلایان، با وجود این که زیاده‌تر از حد عادی غذا می‌خورند دچار کاهش وزن می‌شوند.
- ❖ اضطراب و بی‌قراری قابل توجه
- ❖ تند، نامنظم و کوبنده بودن ضربان قلب
- ❖ نازک شدن موها
- ❖ لرزش و عرق کردن دست
- ❖ بهم خوردن نظم قاعدگی در زنان
- ❖ بیرون زدگی غیر طبیعی کره‌ی چشم
- ❖ گواتر یا بزرگ شدن غده‌ی تیروئید
- ❖ خارش پوست
- ❖ کاهش تمرکز
- ❖ مشکلات بینایی (دو بینی)

تیروئید غده‌ای است در جلوی گردن که مقابل نای قرار گرفته و شبیه یک پروانه می‌باشد. این غده علی‌رغم کوچکی اندازه‌اش، نقش بسیار عمده و حیاتی در سلامت کل بدن دارد. غده تیروئید مسوول تولید و ترشح هورمون‌هایی (به نام‌های تیروکسین و تری‌یدوتیرونین) است، که میزان سوخت و ساز بدن یا سرعت مصرف انرژی و سرعت رشد و بلوغ را تنظیم می‌کنند. به طور کلی ترشح منظم این هورمون‌ها بسیاری از اعمال و ساختار بدن را از میزان ضربان قلب گرفته تا ساختار پوست، تحت تأثیر قرار می‌دهد. به علاوه هورمون کلسیتونین که در سوخت و ساز کلسیم و فسفر شرکت می‌کند، از این غده ترشح می‌شود. زمانی که تیروئید مقدار زیادی هورمون تولید نماید و این موضوع باعث افزایش سرعت متابولیسم بدن شود بیمار مبتلا به پر کاری غده تیروئید می‌باشد.

علل پر کاری تیروئید

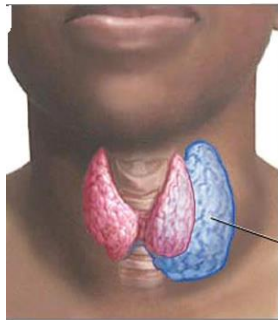
- ❖ سابقه خانوادگی ابتلا به پر کاری تیروئید
- ❖ استرس
- ❖ جنس مؤنث
- ❖ بیماری‌های خودایمنی: در این بیماری‌ها بدن پادتن‌هایی تولید می‌کند و این پادتن‌ها تیروئید را وادار به تولید تیروکسین بیشتری می‌کنند.
- ❖ وجود یک تومور خوش‌خیم در تیروئید
- ❖ در موارد نادر، تیروئید می‌تواند بر اثر یک عفونت ویروسی پرکار شود.
- ❖ یک یا چند توده در تیروئید افزایش فعالیت پیدا می‌کنند

فوق تخصص

مرکز آموزشی درمانی نمازی
واحد آموزش ضمن خدمت

پرکاری تیروئید

پرکاری تیروئید
(گواتر)

PT-HO-199

گردآوری سارا دژید : کارشناس پرستاری

بازنگری: اشرف معصومی (رئیس کارشناس ارشد NICU)

استاد علمی: دکتر غلامرضا پیشداد فوق تخصص غدد

۱۳۹۷

۳. در فواصل معین جهت معاینات چشمی ، به چشم‌پزشک مراجعه کنند.
۴. از خوردن آب و نمک اضافی پرهیز کنید تا از احتباس آب در بدن جلوگیری شود. (احتباس آب در بدن مشکل چشم‌آگزوفتالمی را شدیدتر می کند). هنگام خواب سر را بالاتر از بدن قرار دهید تا از جمع شدن آب در اطراف چشم جلوگیری شود.
۵. سعی کنید بیش از حد فعالیت نداشته باشید و بیشتر استراحت کنید.
۶. مصرف تمامی غذاها و نوشیدنی‌های تحریک‌کننده تیروئید مانند شکلات، قهوه و نوشابه باید در این بیماران کم شود.
۷. غذای کامل و میان وعده ها را هر روز بخورید تا بدن بتواند با توجه به سوخت و ساز بالای خود کالری کافی را دریافت کند
۸. در مورد خوردن غذا های دریایی (ماهی و میگو و . . .) و نمکهای یددار با پزشک خود مشورت کنید.
۹. اگر علائم شما به خصوص پس از عمل جراحی به طور ناگهانی بدتر شد و یا این که دچار علائم جدید و غیرقابل توجهی شدید، به پزشک مراجعه نمایید.

مشورت کنید، چون ممکن است نیاز به کم کردن دارو داشته باشید. در صورت مشاهده عوارض جانبی داروها (اسهال، تب، زردی، زخم دهان، تهوع و استفراغ، خونمردگی یا خونریزی غیر طبیعی، گلودرد، بثورات پوستی) با پزشک خود مشورت کنید.

❖ یدور پتاسیم :

جهت جلوگیری از تحریکات گوارشی و مزه نمکی دارو، آن را همراه با آب فراوان و بعد از غذا میل کنید. آب یا مایعات را با نی بخورید تا از تغییر رنگ دندانها جلوگیری شود. دارو را به یکباره قطع نکنید چون ممکن است باعث طوفان تیروئیدی شود. طوفان تیروئیدی حالتی است که علائم پرکاری تیروئید مثل تب ۴۱ درجه، افزایش ضربان قلب و افزایش تعداد تنفس به طور ناگهانی و خیلی شدید ظاهر می شود و بسیار خطرناک است.

درمان با ید رادیو اکتیو:

در این روش در یک مرکز درمانی مجهز ید رادیواکتیو به بیمار داده می شود و فرد تا از بین رفتن ماده رادیواکتیو در بخش بستری می شود. این روش بدون درد است و به سایر بافتهای بدن آسیب نمی رساند. در ضمن سرطان زا نیست. یک ماه تا یکسال بعد از این نوع درمان ممکن است کم کاری تیروئید ایجاد شود، بنابراین در صورت بروز علائم آن حتماً با پزشک خود مشورت کنید. این درمان در زمان حاملگی یا شیردهی ممنوع است، چون ممکن است غده تیروئید جنین یا نوزاد را از بین ببرد.

درمان جراحی:

در صورتی که با کمک داروهای فوق و طی زمان مشخص، علائم بیماری بهبود نیافت، ممکن است نیاز به عمل جراحی باشد.

به توصیه های زیر عمل کنید:

۱. از موقعیتهای استرس زا اجتناب کنید. به عنوان مثال از دیدن فیلمهای تلویزیونی که شما را هیجان زده و یا ناراحت می کند پرهیزید.
۲. در صورت بروز مشکل چشم (آگزوفتالمی)، حتماً از عینک آفتابی استفاده کنید و از تحریک کردن چشم به هر نحوی اجتناب کنید.

منابع :

1. Hyperthyroidism, Available from :

<http://www.mdconsult.com/das/patient/body/128576307-3/822512923/10041/30008.html>. Accessed March 2009.

2. <http://www.tebyan.net/newi>